

REGIONAL PLAN FOR LANDBRUK I NORDLAND 2018-2030

HANDLINGSPROGRAM FOR PERIODEN 2019-2022

Karoline O.A. Pettersen

LANDBRUK SOM NÆRING:**Forkortelser i tabellene:**

NFK: Nordland fylkeskommune, FM: Fylkesmannen, IN: Innovasjon Norge, NU: Nord universitet, NB: Nordland Bondelag, NBS: Nordland Bonde- og småbrukarlag, SNF: Skognæringsforum, NIBIO: Norsk institutt for bioøkonomisk forskning, NLR: Norsk landbruksrådgivning, NF: Nordlandsforskning, IPT: Inn på tunet.

NR	Tiltak	Ansvar	Samarbeids- partnere	2019	2020- 2022
1	Utvikle naturbrukskolene til kompetansesenter for framtidens landbruk (skogbruk og jordbruk). Tilby gårdbrukere nødvendig kunnskap i form av kurs og seminarer ved skolene.	NFK	NB, NBS, SNF, Landbruks-samvirket, Arbeidstilsynet	x	x
2	Mosjøen videregående skole, avd. Marka - utvikle skolen som kompetansesenter med utgangspunkt i skolens sterke posisjon innen lokalmat. Gårdsturisme som næring kan også være aktuelt som fagområde.	NFK	NB, NBS, Landbruks-samvirket	x	x
3	Sortland videregående skole, avd. Kleiva - utvikle skolen som kompetansesenter med utgangspunkt i regionens fortrinn innen utmarksnæringer og marine næringer.	NFK	NLR, landbruks-næringa og marine næringer i regionen		x
4	Se på muligheten for å etablere fagskoletilbud, med tilbud som lokalmat og opplevelser, og bedriftskompetanse.	NFK	FoU, foretakene		x
5	Videreføre voksenagronomen.	NFK	Faglagene	x	x
6	Fortsatt legge til rette for møteplasser mellom landbruksnæringa, forvaltning og forskningsinstitusjoner i fylket.	FM	FoU-inst., NFK, faglagene, NLR, Landbruks-samvirket	x	x

LANDBRUK SOM NÆRING:

NR	Tiltak	Ansvar	Samarbeids- partnere	2019	2020- 2022
7	Etablere bransjenettverk.	IN	Faglag, NLR, NIBIO, NF, NU, Landbruks-samvirket	x	x
8	Etablere Arena-prosjekt eller andre klynger for (store) melkebruk.	IN	Foretakene		x
9	Etablere klynger som gode arenaer for erfaringsutveksling og innovasjon.	FM	Faglag, NLR, NIBIO, NF, NU, Landbruks-samvirket, NFK	x	x
10	Gi tilbud om FRAM-agro og FRAM for bygdenæringer til aktuelle gårdbrukere i Nordland.	IN	Foretakene	x	x
11	Etablere samarbeidsfora for landbruksforetak som driver videreforedling av kjøtt i fylket.	FM	NFK, foretakene		x
12	Få utarbeidet en nettverksanalyse for små og mellomstore bruk for å sikre innovasjon i landbruket.	NFK, FM	NB, NBS	x	
13	Arbeide for å etablere en mentorordning for å hjelpe bønder i etableringsfasen. Vurdere besøksordning for tradisjonelt landbruk.	NB	Foretakene, NBS		x
14	Utvikle en målrettet satsing for å imøtekomme næringas behov for kompetanseheving og kunnskap.	FM	NFK, faglagene		x
15	Bidra til utvikling av arktisk landbruk.	FM	Faglagene, Nordnorsk landbruksråd m.fl.	x	x
16	Satse på kompetansehevende tiltak innenfor matproduksjon, agronomi og driftsøkonomi. Fokus på grovfôrdyrking og produksjon av kjøtt, melk, potet, grønnsaker og bær.	NLR	Landbruks-samvirket, NB, NBS		x

LANDBRUK SOM NÆRING:

NR	Tiltak	Ansvar	Samarbeids- partnere	2019	2020- 2022
17	Øke produksjonen av potet, grønnsaker og bær i fylket. Mobilisere flere produsenter/ta vare på eksisterende produsenter som vi har i dag.	FM, NLR	Faglagene		x
18	Arbeide for å få etablert flere småskala slakteri/gårdsslakteri og samarbeid med disse. Utrede muligheten for å etablere mobile slakterier i fylket.	FM	Foretakene, IN	x	x
19	Arbeide for at det etableres flere tilbydere på opplevelsesproduksjon innenfor lokalmat og reiseliv og at eksisterende tilbydere videreutvikler sine opplevelsesprodukter.	FM	IN, kommuner, faglag	x	x
20	Mobilisere til økt etablering av bygdeservicetjenester.	NB	Foretakene, NBS		x
21	Igangsette skogpådriever i aktuelle regioner.	SNF	Kommunene	x	x
22	Se på muligheten for revitalisering og drift av gårdssager og etablering av sagbruk.	SNF	Foretakene		x

LANDBRUK OG SAMFUNN:

NR	Tiltak	Ansvar	Samarbeids- partnere	2019	2020- 2022
1	Etablere et blågrønt innovasjonssenter i Nordland.	NU	NFK, FM, NIBIO, SNF, Algenettverk, Forskningsrådet, NF	x	
2	Utvikle og utprøve ulike former for bioenergi som utnytter råvareresurser fra blågrønn sektor (en kombinasjon av husdyrgjødsel, våtorganisk avfall og restråstoffer fra fiskeri- og oppdrettsnæring).	NIBIO	FoU-aktører, renovasjons-selskap, industriaktører m.fl.	x	x
3	Se på muligheten for å etablere et biogassanlegg i fylket, som kan bidra til en mer miljøvennlig samferdsel.	NFK	FoU-aktører, IN, FM, renovasjons-selskap, industriaktører m.fl.		x
4	Arbeide for å etablere flere gårdsvarmeanlegg og varmesalg-sanlegg for bioenergi på gårdene.	IN	Enova, faglag, NIBIO, NFK	x	x
5	Utvikle muligheter som finnes innen urbant og bynært landbruk.	FM	NFK, kommuner, faglagene m.fl.	x	x
6	Bidra til økt kunnskap om bruken av tre. Tilføre kompetanse til byggherrer inkl. kommuner, slik at disse kan ha bygging av tre som et naturlig alternativ.	FM	NFK, IN	x	x
7	Formalisere krav om at massivtre skal vurderes som bygningsmateriale ved bygging av fylkeskommunale bygg.	NFK	FM	x	

LANDBRUK OG SAMFUNN:

NR	Tiltak	Ansvar	Samarbeids- partnere	2019	2020- 2022
8	Påvirke til at ny flyplass i Bodø blir vurdert bygd med mest mulig bruk av tre og massivtre.	NFK	FM, Bodø kommune, Avinor	x	x
9	Bygge kompetanse hos kjøpere om IPT-tilbudet på gårdene og å bevisstgjøre markedet.	FM	NAV, kommunene	x	x
10	Mobilisere til etablering av flere gårder med IPT-tjenester.	NB	NBS, foretakene	x	x
11	Mobilisere til etablering av av dagaktivitetstilbud for hjemmeboende personer med demens på flere IPT-gårder.	NB	Nordland IPT, foretakene, NBS		x
12	Utvikle prosjekt for språkopplæring og arbeidstrening for flyktninger. Bygge videre på erfaringer fra tidligere prosjekt.	NFK	Kommuner	x	x
13	Samle kunnskap og relevante aktører for å kartlegge behov for pleie av kulturlandskapet og muligheter for etablering av leiebeite.	NFK	FM, landbruks- rådgivning, Kommuner	x	x

LANDBRUK OG AREALFORVALTNING:

NR	Tiltak	Ansvar	Samarbeids- partnere	2019	2020- 2022
1	Sette et mål om maksimal omdisponering på 200 daa dyrkbar jord og 200 daa dyrka jord pr. år i arealpolitiske retningslinjer. Dette for å møte Stortingets nasjonale jordvernstrategi og Strategisk plan for jordvern i Nordland.	NFK	Kommunene, FM	x	
2	Kommunene skal synliggjøre viktige landbruksområder i kommuneplanens arealdel. Dette skal innarbeides i arealpolitiske retningslinjer ved rullering.	NFK	FM, kommunene	x	
3	Kommunenes behov for å omdisponere jordbruksarealer til andre formål enn jordbruksdrift bør dokumenteres ved et arealregnskap. I tillegg bør kommunene i sine arealregnskap vurdere om jordbruksarealene kan erstattes, eller om det finnes avbøtende tiltak som kan igangsettes for å opprettholde driftsgrunnlaget til jordbruksforetakene.	Kommunene, FM	NFK	x	
4	Arbeide for å bedre kommunenes rapporter på landbruksområdet i KOSTRA	FM, kommunene		x	x

